

Zprávy

UNIVERZITA KARLOVA OSLAVILA 660 LET

Univerzita Karlova oslavila letos významné jubileum – 660 let od svého založení. Při této příležitosti připravila Univerzita nejen pro své studenty a zaměstnance, ale pro širokou veřejnost řadu zajímavých akcí – výstavy, konference, koncerty nebo jarní Sportovní hry.

Na 5. a 6. dubna byly připraveny Dny otevřených dveří v Karolinu, během nichž měla po pěti letech široká veřejnost opět jedinečnou možnost prohlédnout si unikátní budovu Karolina. Po oba víkendové dny si všichni, kteří zavítali do hlavního sídla univerzity, prohlédli prostory této významné historické památky. K vidění byla například i jedna z nejstarších dochovaných románských studní v Praze.

Prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., rektor Univerzity Karlovy, k akci dodal: „Dny otevřených dveří jsou pro nás příležitostí ukázat krásné prostory naší univerzity, které jsou veřejnosti běžně nedostupné. Tyto dny jsou však jen jednou z mnoha akcí pořádaných v rámci oslav našeho výročí. Klíčovým dnem je pro nás pondělí 7. dubna, kdy se koná slavnostní shromáždění akademické obce Univerzity Karlovy. „Toto shromáždění bylo výjimečné tím, že na něm byly předány čtyřem významným osobnostem čestné tituly doktor honoris causa.“

Prof. Johan Albert Ankum, Universitet Amsterdam, Nizozemí – za celoživotní vědecké dílo v oblasti římského práva, jeho organizační aktivity v této oblasti a podporu poskytovanou mladým právním romanistům, za jeho zásluhy o obnovu vědy o římském právu na Univerzitě Karlově.

Salvador Moncada, MD, Ph.D., University College London, Velká Británie – za celoživotní průkopnické dílo v oblasti farmakologie a fyziologie cirkulace v krevním řečišti a formování vaskulární biologie, za významný přínos k pochopení funkce endotelu a převedení objevů nových agens do léčby cévních poruch.

Ing. Ivan Chvatík, CTS, ČR – za mimořádný přínos pro rozvoj české filozofie a jejího postavení v akademickém světě doma i v zahraničí.

Prof. Teruo Kishi, National Institute for Materials Science, Japonsko – za mimořádné celoživotní významné dílo v oblasti materiálové fyziky a za podporu české vědy a školství v tomto oboru.

Ve dnech 7. a 8. dubna hostilo Karolinum zasedání Rady Konsorcia Europa EUM s deseti zástupci nejprestižnějších evropských univerzit.“

Další akcí konanou v dubnu v souvislosti oslavami založení Univerzity Karlovy byl koncert slavnostní koncert věnovaný jubileu UK a výročí 200 let založení Pražské konzervatoře.

Významné jubileum oslavily i jednotlivé fakulty UK, které při této příležitosti připravily mj. několik konferencí. Jmenovitě např. „Praha a velká kulturní centra střední Evropy v době Lucemburské (1310 – 1347)“, kterou organizují Filozofická fakulta spolu s Katolickou teologickou fakultou či mezinárodní studentská vědecká konference na Fakultě tělesné výchovy sportu s názvem „Věda v pohybu – pohyb ve vědě“.

Uskutečnila se konference s názvem „Historie, současný stav a perspektivy univerzit“, a která se konala 10. dubna 2008 při příležitosti oslav 660. výročí založení Univerzity Karlovy v její historické budově – v Karolinu. Na této konferenci se sešli zástupci českých i slovenských vysokých škol a další odborníci na problematiku vysokého školství a legislativy, kteří zde společně diskutovali nad tematikou akademické samosprávy univerzit a zamýšleli se nad možnými výhledy do budoucna.

Konference byla za přítomnosti současného rektora UK a jeho předchůdců slavnostně zahájena dne 10. dubna 2008 v 9.30 hod v Karolinu (Ovocný trh 3-5,

Praha 1). Byla rozdělena do tří sekcí – humanitní, ekonomické a právní. Na první jmenované účastníci diskutovali základní předpoklad akademické samosprávy – akademické společenství. Na ekonomický základ akademické samosprávy se pak zaměřila sekce ekonomická a z právního pohledu se k této problematice vyjádřili účastníci sekce poslední – právní.

Po vyslechnutí úvodních vystoupení všech rektorů prof. PhDr. Radima Palouše, CSc., Dr.h.c., emeritního rektora Univerzity Karlovy, prof. JUDr. Karla Malého, DrSc., Dr.h.c., emeritního rektora Univerzity Karlovy, prof. Ing. Ivana Wilhelma, CSc., Dr.h.c., emeritního rektora Univerzity Karlovy, a prof. RNDr. Václava Hampla,

DrSc., rektora Univerzity Karlovy, po oddělených zasedáních v humanitní, právní ekonomické sekci, vyslechnutí dalších referátů a následné diskusi bylo přijato následující

Rektor Univerzity Karlovy, prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., o této konferenci řekl: „Jsem velmi rád, že se tato konference koná právě na historické půdě Karolina, neboť právě zde se již po staletí pravidelně schází akademická obec Univerzity Karlovy. Na této konferenci tak máme možnost zamyslet se nejen nad historií akademické samosprávy, ale také nad její současnou úlohou a její funkcí do budoucna.“

Komuniké z konference „HISTORIE, SOUČASNÝ STAV A PERSPEKTIVY UNIVERZIT “: „AKADEMICKÁ UNIVERZITNÍ PŮDA JE PŮDOU SVOBODNOU.

Půdou zaručující nezávislé bádání a svobodné poznání, které mají nejen svůj racionální, ale etický rozměr, svoji moráku a svědomí, sdílené nezávislým společenstvím učitelů a studentů – „magistorum et scholarium“. Tato svobodná akademická půda zde není z libovůle reprezentantů univerzity, ale pro faktické naplnění její odpovědnosti badatelské výukové.

Principy akademického života a správy univerzit popisuje Magna Charta Universitatum, základní dokument evropských univerzit, který byl slavnostně podepsán 18. září 1988 na Univerzitě v Boloni. Tento dokument výslovně uvádí následující čtyři základní univerzitní principy:

- a. univerzita je autonomní institucí, která vytváří, prověřuje, zhodnocuje a chrání kulturu prostřednictvím výzkumu a vzdělávání; výzkum a vzdělávání musí být morálně a intelektuálně nezávislé na politické moci a ekonomickém vlivu,
- b. vzdělávání a výzkum jsou na univerzitě vzájemně neoddělitelně propojeny, aby jejich vykonávání odpovídalo současnému stavu vědeckého poznání a potřebám společnosti,

- c. svoboda výzkumu a výuky patří k fundamentálním principům univerzitního života a politická moc je povinna tento základní požadavek plně respektovat; prosta jakékoli intolerance a připravena k dialogu, je univerzita ideálním prostorem pro učitele, sdělující nabyté poznání všem, kteří o ně projeví zájem a pro studenty, kteří jsou připraveni tyto znalosti přijímat,
- d. univerzita je rovněž pečovatelkou o evropské humanistické tradice; bez omezení zeměpisnými nebo politickými hranicemi usiluje o poznání pravdy, o vytváření podmínek pro vzájemné poznávání a ovlivňování kultur.

Tyto principy jsou v plném rozsahu platné dnes.

Historické zkušenosti prokázaly, že pokud zásahy státní moci, ať již totalitní, či jiné, nerespektují práva univerzit na svobodný akademický život, poškodí nejen rozvoj vědy a vzdělávání, ale celý kulturní a hospodářský život společnosti. Otevřenost vysokých škol a jejich interakce se společností musí vycházet ze vzájemné potřeby a ze základního předpokladu, že autonomie a samospráva univerzit je přirozeným prostředím jejich existence kreativity ve vědě a vzdělá-